

De kracht van samenwerken

Urineweginfectie bij kinderen

www.quartztransmuraal.nl

Wat is een urineweginfectie?

Een urineweginfectie (UWI) is een bacteriële infectie van de urinewegen die ziekte bij kinderen veroorzaakt. Er kan sprake zijn van een UWI zonder koorts (blaasontsteking) of een UWI met koorts (nierbekkenontsteking).

Wat zijn de verschijnselen?

Het herkennen van een UWI kan, in het bijzonder bij jonge kinderen, lastig zijn omdat de klachten en signalen nogal eens aspecifiek zijn. Bij zuigelingen en kleine kinderen kan een urineweginfectie leiden tot een gebrek aan eetlust, slecht groeien, huilen, algehele malaise en onbegrepen periodes met koorts. Oudere kinderen kunnen last krijgen van ongewenst urineverlies overdag en weer gaan bedplassen.

Bij een blaasontsteking moet uw kind in de regel vaak plassen en het plassen doet pijn. Uw kind kan ook pijn hebben in de onderbuik. De plas kan troebel zijn.

Symptomen van een nierbekkenontsteking (pyelonefritis) bij oudere kinderen zijn: koorts, pijn in de zij en zich niet lekker voelen. Bij jongere kinderen zijn de klachten minder duidelijk, er is met name sprake van koorts zonder duidelijke oorzaak.

Hoe ontstaat het?

Een UWI wordt door bacteriën veroorzaakt. Vaak gaat het om een bacteriesoort die bij iedereen vooral in de darm leeft, maar ook rond de plasbuis voorkomt. Bacteriën komen via de plasbuis de blaas binnen. Daar kunnen ze zich snel vermenigvuldigen. Ze hechten zich aan de blaaswand en die gaat ontsteken. Omdat de plasbuis bij meisjes korter is dan bij jongens, ontstaat een blaasontsteking vaker bij meisjes. Wanneer een blaasontsteking niet op tijd wordt behandeld, kunnen de bacteriën vanuit de blaas 'opstijgen' naar de nier. Er kan dan een nierbekkenontsteking ontstaan. UWI's met koorts kunnen ook ontstaan zonder dat er duidelijk een blaasontsteking aan vooraf gaat.

Hoe wordt het aangetoond?

Er dient urine-onderzoek plaats te vinden. Urine-onderzoek dat wordt uitgevoerd in de praktijk van uw huisarts kan voldoende zijn om de UWI uit te sluiten (de urine is 'schoon'). De uitslag van dit onderzoek is meestal snel bekend.

Als de urine, welke is getest bij de huisarts, echter 'niet schoon' is, dan zou er sprake kunnen zijn van een UWI. Er is dan een kweek van de urine noodzakelijk. Door het micro-biologisch laboratorium kan dan worden aangetoond welke bacterie de ontsteking veroorzaakt en welk antibioticum daar goed tegen helpt. De uitslag van de kweek is binnen een week bekend.

Wanneer kinderen meerdere keren na elkaar een UWI krijgen of er erg ziek bij zijn, is verwijzing naar de kinderarts nodig voor verder onderzoek.

Opvangen en bewaren van urine

Vóór het opvangen van de urine bij kinderen die zindelijk zijn, moeten de plasser of vagina goed worden gewassen met water. Gebruik bij voorkeur de ochtendurine. Laat het eerste deel van de plas weglopen, houdt daarna een schoon potje onder de plasstraal. Sluit het potje goed af.

Voor baby's of peuters die nog niet zindelijk zijn, worden voor het opvangen van urine speciale urine-opvangzakjes gebruikt. Bij bezoek aan uw huisarts worden deze aan u gegeven dan wel daar ter plekke opgeplakt. Zorg dat u uw kind eerst met water wast (zonder zeep) en goed droog maakt voordat u zelf het zakje op de huid vast plakt. Controleer om de vijftien minuten of er al plas in zit en giet het dan in het potje. Breng de urine binnen een uur naar de praktijk of ziekenhuis waar het onderzoek is aangevraagd. Bewaar het potje in de koelkast als u het pas later kunt brengen, maar breng het altijd binnen een dag.

Als uw kind nog niet zindelijk is en er moet urine voor kweek worden opgevangen, verwijst uw huisarts u door naar de kinderarts in het ziekenhuis. Daar wordt door middel van eenmalige catheterisatie van de blaas urine steriel opgevangen. Nadat urine is opgevangen, kunt u weer met uw kind naar huis. De uitslag van een urinekweek is meestal na een week bekend.

Adviezen

Zorg dat uw kind voldoende drinkt. Als uw kind zindelijk is, kunt u uitleggen dat het bij aandrang meteen naar het toilet moet gaan. Zorg dat uw kind de tijd neemt om de blaas goed leeg te plassen. Dan kunnen bacteriën zich niet in de blaas ophopen.

Bij het wassen of afvegen van het 'poepgaatje' (de anus) altijd van voor naar achter schoonvegen. Dit is om te voorkomen dat darmbacteriën in de richting van de plasbuis worden geveegd. Als uw kind moeite heeft om te poepen (obstipatie), geeft dat een hogere kans op een UWI.

Medicijnen

Een blaasontsteking is meestal goed te behandelen. Uw kind krijgt antibiotica om de bacteriën te bestrijden. De kuur moet worden afgemaakt, ook al zijn er geen klachten meer. Anders kunnen bacteriën in de blaas achterblijven en opnieuw een ontsteking veroorzaken. Als er een urinekweek is afgenomen, zal de arts vaak alvast een antibioticum voorschrijven. Zo wordt vermeden dat de infectie opstijgt en/of te pijnlijk wordt. Als de uitslag van de kweek bekend is, kan zo nodig op een specifiek type antibioticum worden overgeschakeld.

Wanneer de urineweginfectie gepaard gaat met ernstige klachten, koorts of als er verdenking is op een nierbekkenontsteking, is een langdurigere behandeling met antibiotica nodig. Soms moet uw kind hiervoor worden opgenomen op de kinderafdeling van het ziekenhuis en wordt het antibioticum daar via een infuus toegediend.

Hoe gaat het verder?

Neem contact op met uw huisarts als twee dagen na starten met de antibiotica geen verbetering is opgetreden of als uw kind koorts krijgt of zieker wordt.

Neem ook contact op met uw huisarts als de UWI terug lijkt te komen.

Heeft u nog vragen?

Als u na het lezen van deze brief nog vragen heeft, dan kunt u daar bij een volgend contact op terugkomen.